

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 AE Den Haag

Toezichtsraad BIT

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Kenmerk

2017-0000601024

Datum 5 november 2017
Betreft Evaluatie Bureau ICT-Toetsing (BIT) 1 januari tot 31 juni 2017

Deze rapportage is enigszins vertraagd door het demissionair zijn van de regering.

In het Instellingsbesluit tijdelijk Bureau ICT-toetsing van 10 juli 2015 zijn in artikel 5 lid 2 aan de Toezichtsraad BIT de volgende drie opdrachten gegeven:

1. toezicht houden op de kwaliteit, onafhankelijkheid en effectiviteit van het BIT;
2. het periodiek rapporteren aan de Minister voor Wonen en Rijksdienst;
3. het geven van opdracht voor evaluaties.

In onderstaande rapportage wordt door de Toezichtsraad BIT voldaan aan de in sub 2 genoemde periodieke rapportage over de periode 1 januari 2017 tot en met 30 juni 2017.

Wij hechten eraan u te melden dat door ons de samenwerking met het BIT als open en constructief wordt ervaren. Onze bevindingen en opmerkingen dienen dan ook gelezen te worden in het licht van het streven naar het borgen en stimuleren van de kwaliteit, onafhankelijkheid en effectiviteit van het BIT overeenkomstig artikel 5 lid 2 van het instellingsbesluit.

Onze onderstaande bevindingen en opmerkingen hebben betrekking op de periode 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2016. Daar waar relevant hebben wij onze bevindingen en opmerkingen tevens voorzien van een aanzet tot discussie dan wel een oplossingsuggestie. Deze aanzetten en suggesties kunnen verder reiken dan in eerste instantie het mandaat is van het BIT conform het hiervoor genoemd Instellingsbesluit.

1. De periode vanaf de instelling van het Bureau ICT-toetsing in juli 2015 laat een snelle en resultaatgerichte ontwikkeling zien. De focus heeft daarbij vooral gelegen op de inhoudelijke kwaliteit van de door het BIT uitgebrachte adviezen, 19 in totaal. Teneinde de positie van het BIT als ook het begrip voor het werk en de uitkomsten van haar onderzoeken te vergroten heeft het BIT technische briefings verzorgd, cursussen en bijeenkomsten verzorgd en het netwerk met andere toezichthouders en belanghebbenden verstevigd. Met uitzondering van recentelijke publicaties in het kader van de modernisering van de landelijke registratie van persoonsgegevens is de berichtgeving omtrent de werkzaamheden van het BIT positief te noemen en wordt het BIT serieus genomen. Gelet

Datum
5 november

Kenmerk
2017-0000601024

op de snelle ontwikkelingen in de ICT achten wij een dergelijke focus en informatieve aanpak van groot belang.

2. Vorenstaande focus en informatieve aanpak heeft een zware druk gelegd op de bezetting van het BIT. De bezetting van het BIT, bestaande uit 7 vaste formatieplaatsen en 26 ingehuurde externe deskundigen, laat een scheefgroei zien die de kwaliteit van de toekomstige onderzoeken als ook de effectiviteit van het BIT negatief kan beïnvloeden. Het grote aantal ingehuurde externen leidt niet alleen tot een grote druk op de aansturing van het BIT maar kan eveneens leiden tot een verhoogd risico voor de onafhankelijkheid van het BIT. Wij zijn van mening dat het wenselijk is om de personele invulling van het BIT nader te bezien, mede gelet op de niet aflatende ontwikkelingen in de ICT. Inmiddels zijn hier maatregelen op genomen en heeft het BIT vijf vaste formatieplaatsen erbij.
3. Niet alleen door de hiervoor genoemde personeelssituatie maar ook door de wijze waarop het BIT vaak moet opereren zien wij een ontwikkeling die niet bevorderlijk is voor de effectiviteit van het BIT en de kwaliteit van de onderzoeken. Inhuur van personeel duurt lang en het aanschaffen van benodigde ondersteunende materialen is niet eenvoudig. Werkplekken zijn niet altijd zodanig afgeschermd dat de vertrouwelijkheid van de gevoerde gesprekken en de integriteit van de gesprekspartners gegarandeerd kunnen worden. Wij zijn van mening dat de specifieke werkzaamheden die door het BIT worden uitgevoerd vragen om een heroverweging van de werkomgeving van het BIT.
4. Nadat het BIT een onderzoek heeft afgerond staan twee mogelijkheden voor de beoordeling van een ICT-project in uitvoering, te weten door het BIT al dan niet op verzoek van een departement, danwel door één van de andere toezichthouders zoals de Algemene bestuursdienst (ABD), Algemene Rekenkamer (ARK) of Accountantsdienst Rijk (ADR). Het is daarbij van groot belang dat de andere toezichthouders bij hun beoordeling dezelfde/soortgelijke criteria hanteren als het BIT. Hiermee wordt voorkomen dat met twee maten wordt gemeten en de verantwoordelijken voor het object van onderzoek in verwarring worden achtergelaten. Wat de ene toetser goed vindt, keurt de andere toetser af. Wij suggereren het instellen van een periodiek overleg tussen de genoemde diensten teneinde dit zoveel mogelijk te voorkomen. Uit recentelijke publicaties in het kader van de modernisering van de landelijke registratie van persoonsgegevens kan gelezen worden dat in de loop der jaren dit probleem heeft gespeeld.
5. Volgens het instellingsbesluit is het BIT een tijdelijk bureau. Teneinde het hoge kwaliteitsniveau van het BIT te kunnen vasthouden zijn wij van mening dat zo spoedig mogelijk een aanvang gemaakt moet worden met een evaluatie van het BIT gericht op een langduriger bestaan van het BIT als instelling. Indien de toekomst van het BIT onduidelijk blijft zal het met het voortschrijden van de tijd steeds moeilijker worden om nieuwe deskundigen aan het BIT te binden voor het uitvoeren van onderzoeken. Daarmee zal dan de opgebouwde kennis en kunde snel verloren gaan en de positieve ontwikkeling ten aanzien van het ontwikkelen van ICT-projecten binnen de Rijksoverheid zal snel teniet worden gedaan. Daarbij is het van groot belang dat het BIT niet alleen qua personen maar ook als

Datum
5 november

Kenmerk
2017-0000601024

organisatie onafhankelijk is. Een stevige bestuurlijke positie van het BIT, zoals ook is weergegeven in het regeerakkoord 2017-2021 'Vertrouwen in de Toekomst', met een blijvende sterke focus op de inhoudelijke kwaliteit van de onderzoeken en rapportages alsmede een sterkere focus op communicatie gericht op de acceptatie van de conclusies zou het streven moeten zijn, zeker gezien de breed erkende waarde van de BIT rapportages en de daaruit voortvloeiende toenemende druk op het BIT.

Met vriendelijke groet,

Namens de Toezichtsraad BIT

Prof. dr. J.P.J. (Hans) Verkruijsse RE RA
Voorzitter